

Ionuț Caragea

Donator universal

Stef

Donator universal

În ultima vreme discuțiile despre opțiunea unor creatori de a-și publica operele pe internet, diferența între deschiderea (am în vedere și grila de calitate) oferită de net și cea pe „suport clasic” ș.a., au devenit obișnuite.

În mare, internetul este catalogat fie ca loc în care „duiumul de veleitari îți creează o stare antipoetică greu de eradicat”¹, fie ca alternativă viabilă, (și) prin amplexare. Probabil motivațiile publicării pe net acoperă o paletă largă, de la „libertatea” conferită, la modul de acces la revistele literare. În presa literară unii nu dau șanse publicării pe net („odisee lirică regenerativă”, menită „să satisfacă interese din ce în ce mai multe, care, datorită impactului imediat, lasă în spate cititul adevărat, asimilarea și mai ales grila estetică prin care e obligatoriu să treci un text la lectură”²). Alții cred că sunt și nume care se vor impune (s-au impus), și este binevenit acest spațiu generos, parte din autorii de pe net sunt cel puțin promisiuni. Însă nu e „nici o monitorizare, nici un control, nici un spirit critic”; sunt și talente „care riscă fie să se piardă, fie să fie considerați niște veleitari care n-au acces la presa scrisă sau la edituri”, dar, dacă „preferă acest sistem, dacă nu se autocontrolează, dacă nu ies în public cu spirit critic n-au nici o șansă”³.

1 Gellu Dorian, Silvia Caloianu – *Niciodată pe nume*, în „Convorbiri literare”, martie 2006.

2 Gellu Dorian, *idem*.

3 Nicolae Manolescu, în „Un domn la Paris”, interviu acordat lui Vartan Arachelian, sâmbătă, 16 septembrie 2006 – din varianta pe internet a magazinului „NEWS 365”.

E și dezbateră suport de hârtie *versus* virtual. Unii nu cred prea mult în publicarea pe net⁴, pornind de la considerente ca modul în care putem (re)cunoaște/ percepe audiența în rețeaua virtuală. În cartea *Future Writers Internet Writers*, poetul egiptean Ahmed Fadel Shabloul vede coexistând publicarea pe hârtie și pe net. Vorbește de „realismul literaturii digitale/ *adab al waqeiya al raqamiya*”, care ar face literatura mai interactivă prin folosirea instrumentelor oferite de net (ca multimedia, intertext), și „cititorul va ajuta la crearea textului”⁵.

Mulți din cei care publică (și) pe internet au talent și, în fond, e o opțiune. Internetul poate fi o alternativă care trebuie exploatată/ înțeleasă/ comentată, dar nu trebuie uitat că respectarea unor criterii (și estetice) cât se poate de bine definite poate conduce la realizări notabile. Viitorul va decide cum vor conviețui net, cărți, ziare, radio, televiziune ș.a.

Între cei care au ales să își publice creațiile întâi pe net se înscrie și Ionuț Caragea, de o vreme viețuitor al Canadei. Acolo a început să publice, pe net (subliniind că acesta e un mijloc – nu scop în sine în activitatea literară – pentru care a optat și fiind în căutare, și din motive de timp), apoi pe hârtie, în România. După *Delirium tremens*, a urmat al doilea volum de versuri, *M-am născut pe Google* și, acum, al treilea, *Donator universal*.

Poate cel mai bine s-a definit pe sine și creația lui în al doilea volum: „nu voi uita mama întindea rufe pe sârmă/ au rămas doar cârligele familia mea/ și-au luat cu toții hainele și au plecat/ fără să lase nici măcar/ un petec” – *Bate vântul, mi-este frig și tușesc*, și „m-am născut pe Google/

4 Discurs al poetului italian Marco Baudino, Budapesta, în 22-24.04.2005, la un forum cu caracter literar.

5 Eman Shaban Morsi, „Union and website for Internet writers provide publishing opportunity and highlight new genre”, în *Cairo Magazine*, 3-9 nov. 2005.

am deschis ochii și am privit printr-o fereastră/ către cealaltă lume căreia probabil trebuia să-i spun Mamă” – *M-am născut pe Google*.

Cele trei volume nu diferă substanțial din punct de vedere tematic/ stilistic, excepția fiind, oarecum, cuvântul înainte al autorului din *Donator universal*, în notă confesiv/ explicativ/ sentențioasă. Dealtfel, acestea sunt și în nota poeziei sale, dublate de ironie, introspecție (uneori o oglindă în care vede fie un colț de lume, fie pe sine în lume), observația (de la banal, tern, truism, la profund, grav). Uneori poezia pare un jurnal/ îndreptar, parcă dorește să împărtășească/ povestească cititorilor prin ce a trecut, ce a învățat din viață, experiența lui (pe care o consideră din multe puncte de vedere semnificativă). Uneori versurile par eboșe din cotidian/ tern („eu conduc lumea/ nu lumea mă conduce pe mine.../ însă cum poți conduce lumea fără carnet de șofer?/ în orașul tău nu sunt taxiuri, iubito”), adesea creează imagini reușite („îmi fumez sângele/ cu degete fără filtru/ mă droghez cu dragostea mea/ bolnavă de cancer”). Alteori parcă ar fi o lecție de viață sau, poate, o confesiune amară („lasă durerile să fie amare/ învață să trăiești fără speranță/ lasă uimirea să-ți ghilotineze/ toate semnele de întrebare”). Unele poeme sunt scurte (sau din strofe cu puține versuri/ cuvinte), frizând conciziunea cu iz oriental – însă numai formal. Alteori, par niște „definiții” personale (*Afară din suflet, Aritmie, Eu la pătrat ș.a.*).

Lecturile evident destul de bogate, plecarea din țară, experiența ruperii de locurile natale, toate sunt prezente, în varii proporții, în poezia lui Ionuț Caragea. Scrie parcă neavând în vedere canoane și reguli, ci mai mult dorința de a se confesa, de a „spune”, de a ieși din capcana amintirilor. Scrie, spune el, ca „să mă dau afară/ din suflet”. Scrie de dragoste, singurătate, durere, căutare. Marcat evident de ce înseamnă internetul, scrie o poezie care pare a se situa

undeva în vecinătate cu nihilismul/ latura „prognostic/ profetică”, tipice generației *world wide web*, simțind poezia ca „un download ceresc”, dar și ancorat cu sufletul în teluric – care înseamnă și acasă, mama, femeia, dragostea. Cultivă metafora, uneori chiar cu oarecare asiduitate. Unele figuri de stil sunt de o originalitate aparte, altele sunt atinse și de ușoare tușe de prețiozitate („o amintire se ascunde în cochilia unui gând exilat în lentoare/ mă ghemuiesc între pereții visului claustrofobic” – *Agnus Dei*).

„Conversațiile” cu/ despre Dumnezeu (care, până și el, „s-a născut bătrân”, dar „este capabil/ să ne asculte pe toți/ să ne privească să ne iubească” – *Sub talpa unui pantof*), căutările, drumurile către/ dinspre Domnul, trasarea unui drum între sine/ suflet și divin pendulează pe o punte îngustă între orgoliu/ egocentrism („Eu² = Dumnezeu” – *Eu la pătrat*; „iau cuvântul în mâini și lupt/ ca un erou pe frontul suferinței/ pentru eradicarea fărădelegilor sfinte” – *Abdicarea lui Dumnezeu*; „eu conduc lumea/ nu lumea mă conduce pe mine” – *Fără carnet*) sau, poate, mai curând o specie personală de nihilism („am primit un mesaj de la Dumnezeu/ îmi spunea că va veni o zi în care/ va exista o singură biserică universală/ credința, da, credința va fi o stare/ de euforie declanșată de o perpetuă mișcare/ spre nihilism”) și credință. Și Dumnezeu e parte la „jocul” vieții autorului, între tangibil/ real și virtual: „îi voi da lui Dumnezeu remove/ de pe lista favoriților mei / și voi striga tare/ Yahoo!” – *Yahoo*.

Dragostea, subiect major pentru autor, înseamnă mai ales căutare („ce mă ține în viață/ este iubirea neînțeleasă”; „i-am dat iubirii tot ce aveam/ ca pe o ultimă șansă” – *Măiastra călătoare*), suferință („din palma ta sărutul/ învață să zboare/ căzând în prăpastia dintre noi” – *Inima mea trage clopotele*), puțină speranță („te voi iubi prin lipsa mea/ prin neatingerile mele/ prin tăcerea mea/ prin tot ce este Incomensurabil” – *Mă voi întoarce*), decât, mai rar, împlinire.

La urma urmei, scrie el, „dragostea/ este o intersecție cu sens giratoriu/ te-nvârți în jurul aceleiași inimi/ până rămâi fără lacrimi” – *Autostop*, sau un „ocean fără țârm” – *Arca poetului*. Cu toate acestea, iubirea (care poate să poarte și numele Ioana) pare a fi soluția găsită de Ionuț Caragea pentru a trece dincolo de teluric, dincolo de cuvinte, pentru a se regăsi.

Atent și la aspectul/ grafica cărților sale, înclinat și spre ludic, nu degajă senzația că e interesat să se încadreze în vreun curent, vreo tendință anume. Poezia lui pare a reflecta mai curând îmbinarea între căutarea unui stil propriu, a unui limbaj în care să-și îmbrace discursul, uneori cu rezultate ca balansul între ironie și introspecție, observație (aparent) detașată și ludic, „joaca” de-a cuvintele sau/ și drumul între două „lumi”, virtuală și reală.

Prin sinceritatea versului, emoția, curajul de a spune ce gândește, Ionuț Caragea, donator universal de cuvinte, iubiri, trăiri și visuri, are reale șanse ca dorința de a se regăsi în poezie să îi fie împlinită.

Marius Chelaru